

12050

XELIN

JUQUET CÒMICH EN UN ÀCTE

INSPIRAT DEL FRANCÈS Y ESCRIT

→ PER ←

A. RI DE RIUS

PREU: 1 RAL

(Y DON PROFIT)

BARCELONA
IMPRESA DE SIMÓN ALSINA Y CLÓS
10, —, MUNTANER, — 10

1894

XELIN

JUGUET CÒMIC EN UN ACTE

INSPIRAT DEL FRANCÉS Y ESCRIT

→: PER ←

A. RI DE RIUS

BARCELONA

IMPRESA DE SIMÓN ALSINA Y CLÓS

10, — MUNTANER, — 10

1894

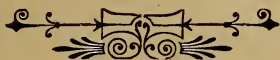

A MON ESTIMAT AMICH L' INSPIRAT POETA

Joseph Pujol y Brull

Com á petita prova d' admiració de

L' AUTOR.

PERSONATGES

JOAN.	50 anys, <i>marit de</i>
DOLORES.	48 » <i>mare de</i>
ANTONIETA.	23 » <i>recient casada ab</i>
EMIMIO.	27 »
FRANCISCO.	55 » <i>amic de la casa</i>
CARMETA.	25 » <i>criada</i>

Ningú podrà representar, traduhir ni reimprimir aquesta obra, sense lo permís de son autor.

També pot autorisar las representacions y cobrar sos drets, lo Director de la *Galería d' obras dramáticas* de D. Joan Molas y Casas y sos representants, qual despatx se trova en lo carrer del Hospital, 14, según, Barcelona.

Queda fet lo dipòsit que marca la lley.

ACTE UNIGH

Menjadó. Portas á dreta y esguerra; dos portas á la dreta, al fondo un bufet plé de plats, copas, empollas, tassas, plats y safatas, que contenen fragments de dulces y ramilletes, copas de gelats, etc., etc.; cadiras esbarriadas, sillons per tots cantons, un desordre general. Cuan lo teló s' aixeca, los últims convidats acaban de surtir de la escena, tots van de levita y la noya ab traje de novia.

· ESCENA PRIMERA

JOAN, EMILIO, DOLORS, FRANCISCO y ANTONIETA, tots drets prop de la porta de l' esguerra qu' está oberta y parlan á personatges que acaban de surtir.

JOAN.—Pássinhobé; muchas gracias de l' atenció.

DOLORS.—Bonas tardes tingan...

EMILIO.—Buenas, buenas...

FRAN.—(*Mes lluny.*) Abur, adéu, bona nit, bon dia, adeu.

JOAN.—(*Tancant la porta.*) Me creya que no se 'n anirían may mes... Quin dia!

FRAN.—Que vols ferbi, un no casa la filla á cada moment.

JOAN.—No faltaría més. (*Dirigintse á la seva dona, que s' está aixugant los ulls ab lo mocador.*) Vaja, dona, fes lo favor... y després, encara que ploris ja está fet.

EMILIO.—Vaja, mamá, vaja... Ja sab que no soch cap salvatge. (*L'abrassa.*)

DOLORS.—Ja ho sé, ja ho sé... pero pots compendrer que una mare...

JOAN.—Oh! si, uña mare. . no n' has de fer cas, no t' hi preocupis.

EMILIO.—No es segurament aixó lo que 'm preocupa.

ANT.—Mamá, vaja, no plori .. que no está contenta? (*Li fa un petó.*)

DOLORS.—(*Aixugantse 'ls ulls.*) Si, filla meva, si; ves á treuret lo vestit.

ANT.—Si, mamá, are hi vaig. (*Surt.*)

EMILIO.—(*Distret y consultantse á si mateix.*) Ahir vaig rebre una carta de la Tuyetas... Una antiga amiga que vaig renyirhi fa dos mesos... una carta.

FRAN.—(*A Joan*) Al teu gendre se li ha tacat la corbata; n' hi haurías de deixar una. (*Un poch lluny de Emilio.*)

JOAN.—Es vritat, ara li diré. Emilio!

EMILIO.—(*Distret, no sentintlo.*) Una carta (*Buscant per las butxacas.*) que 'm deya: farás lo favor de dar-me noticias de la teva nit de nuvis... No sé lo que voldría dirme ab aixó...

JOAN.—(*A Francisco.*) Está distret, pensa en la seva dona. (*Cridantlo.*) Emilio!

EMILIO.—Papá? (*Girantse.*) Ahont es la meva dona?

DOLORS.—Al seu cuarto... s' está despullant.

EMILIO.—Ah! bueno, vaig á trobarla. (*Fa un gesto, com dirigintse á la porta de la dreta.*)

DOLORS.—S' está treyent lo vestit.

EMILIO.—(*Com qui no ha comprés.*) Millor, millor.

JOAN.—Tens una taca á la corbata; si te l' anessis á cambiar? Pósaten una de meva. La trovarás al meu cuarto, al segon calaix de la calaixera; pero ten conta que no 't caygui als peus, per-que s' ha d' estirá una mica fort y podrías ferte mal.

EMILIO.—Bueno, are hi aniré. (*Se 'n va.*)

ESCENA II

DITS, menos EMILIO

JOAN.—(*A Dolors, qu' encara s' aixuga 'ls ulls.*) Vaja, dona,

vaja; no ploris mes, ten resignació... ¿qué podriam fer per distreuret?... No 't sembla si possessim las cosas á puesto?

DOLORS.—Crida á la Carmeta.

JOAN.—Carmeta .. ¡Bah! déixala estar, are bé li tóca á n' ella disfrutar una mica de la boda. S' está menjant ab lo porter y 'ls mossos de la fonda qu' han servit l' ápat no fa gayre... Calla! si aixó distreuré á n' en Francisco!

FRAN.—(*Fent signos de protesta*) A mi!

JOAN.—(*A la seva dona.*) Veus? aixó li agrada. Té, donam aquesta cadira; si, aquesta.

FRAN.—(*Apart, donantli la cadira y varias d' altres que posan enordre.*) No m' esperaba fer aquest ofici á la meva edat.

DOLORS.—Pero, Joan, aixó es ridicul. Crech que no obligarás á D. Francisco á posar las cosas á puesto.

JOAN.—(*Donant una cadira á la seva dona.*) Qui, ell? Com se veu que no 'l concixes. (*A Francisco.*) Té, emportat aqueixa cadira.

DOLORS.—(*Prenentli la cadira.*) Vaja, home, aixó no té sentit comú.

JOAN.—(*A Francisco.*) Donam aquell silló.

FRAN.—(*Donantli.*) Aquell silló...?

JOAN.—Si, gracias... Ah, ja, ja. Ja comensa á haverhi una mica mes d' ordre.

DOLORS.—Vaja, vaja, que aixó no está bé, fer servir de criat á D. Francisco. Dispensi, porque 'l meu marit té unas ideas...

JOAN.—No faltaria més que tingués de fer cumpliments ab en Francisco... (*A Francisco.*) Dom aquesta... (*Li dona.*) Un amich de tant temps y companys d' estudi... Aquí hi ha una cadira de la saleta del piano. (*A Francisco.*) Té, pórtala á la saleta del piano.

DOLORS.—(*A Joan.*) Pórtali tu, si vols.

FRAN.—(*Agasant la cadira.*) Are li porto. (*Apart.*) Y un cop allí, m poso á la finestra á fumar cigarrillos fins qu' hajin acabat d' arreglá 'l pis.

DOLORS.—(*A Francisco.*) Estich confusa... Fassi 'l favor.

FRAN.—Pero, senyora, si m' agrada; aixó 'm distréu.

(*Surt, emportantsen una cadira.*)

ESCENA III

DOLORS, FRANCISCO, després CARMETA

DOLORS.— Ara que hi ets, per què no li fas fregar lo pis?

JOAN.— T'asseguro qu' això 'l distreu.

DOLORS.— Es ridícul.

JOAN.— Te dich que no. Veus? are ja 'ns hem estalviat una mica de feyaa. (*Dirigitse al bufet.*) M' hi jugo 'l coll que no han deixat res... Si, encara hi ha uns quants trossos de llonganissa, restos de pastelillos y una ampolla de champany.

DOLORS.— No mes qu' una empolla?

JOAN.— No mes, pero sabs, noya, era champany de dos pessetas... per això li fet servir ben fret, aixis sembla millor. En fi, un no casa la filla á cada instant. (*Menjant un bescuit ab la boca plena.*)

DOLORS.— (*Plorant.*) Pobre Antonieta!

JOAN.— (*Ab la boca plena.*) Vaja, dona, vaja... lo qu' es de bollos no n' han deixat ni un... gelats encara 'n quedan. Pero lo qu' eran castells tots están arruinats. (*Dirigitse á la seva dona que s' aixuga 'ls ulls.*) No ploris mes, dona; té, vols una paciència?

DOLORS.— Gracias.

JOAN.— Que 't creus que aquesta separació no 'm torna á mi també... Vaya pren alguna cosa...

DOLORS.— Te dich que no, no tinc ganas de prendre res.

JOAN.— Hi havia tres joves que no coneixia qu' han menjat de tot... y ab un cinisme! 'S veu que tots tenian gana en general (*Ensenyant lo bufet.*) Aquí 'n tenen la proba.

DOLORS.— (*Aixecant las espatllas.*) Ah!

JOAN.— Que tens?

DOLORS.— Res.

JOAN.— Quin gènit! Un casa la filla, pero també tindria que poguer casar la dona.

CARME.— (*Entrant.*) Han portat aquesta carta per vosté aquest demati, pero com hi havia tanta gent! (*Li dona la carta.*)

JOAN.— Escolta, Carmeta: fes lo favor d' anar trayent aquests plats y posar tot aixó en ordre.

CARME.—Molt be diu... m' haurá de donar cinch cén-
tims qu' hi donat al carter.

JOAN.—Te, dona, te .. antes de arreglar tot aixó, pots
anar á acabar de menjar ab los teus companys.

CARME.—Está be, y moltas gracias (*Surt.*)

DOLORS.—(*Que s' haurá acostat per mirar la carta.*) Sembla
una carta de una dona.

JOAN.—Si que ho sembla (*Olorant lo sobre.*) No.

DOLORS.—Ximple.

JOAN.—Moltas gracias.

DOLORS.—No hi ha de que.

JOAN.—(*Llegint lo sobre.*) «Sr. D. Juan Pons Sastre. Calle
de Gignás núm. 100 (*Esqueixant lo sobre y llegint.*)
Muy señor mio: por al interés que la tiene á su
ija de oste le yago saber que su yerno futuro el
sañor D. Milio Riera ase 28 dias le mordió un
perro rabiozo.»

DOLORS.—(*Deixantse caure á un silló.*) Ah!

JOAN.—(*Estupefacte.*) Jesus, Maria, Joseph.

ESCENA IV

DITS, mes FRANCISCO que entra distret sens mirar.

FRAN.—Lo teu gendre no troba cap corbata... (*Mirantlos
ab estranyesa.*) Que teniu!

JOAN.—Lo que tenim? Ay si ho sabias! te, llegeix.

DOLORS.—No sé lo que 'm passa.

FRAN.—Rediantre! (*Ab calma.*) Aixó si qu' es amohinós.

DOLORS.—Pero de qui es aquesta carta?

FRAN.—(*Mirant la carta.*) D.ª Petra Farriols, carrer de l'
Amargós núm. 20.

DOLORS.—No cal duptarne, dona 'l nom y la direcció;
Reina del cel!

FRAN.—Hi ha una P. D. (*Llegint.*) «Esta perro se llama
Chalin y ase 28 dias fue llebado al observato-
rio microscopico del parca, donde dijeron que
era rabioso.»

JOAN.—Tenir un gendre rabiós, aixó no mes me succe-
heix á mi!

DOLORS.—(*Dirigintse á la porta de la dreta.*) Aixó no pot pas-
sar. La meva filla no pot quedarse ni un mo-
ment mes ab aquest desgraciat.

JOAN.—(*Deturantla.*) Ahont vas?

DOLORS.—A avisarla.

JOAN.—No, dona, no.

DOLORS.—Com que no!

JOAN.—Penso que no li dirás aixis com aixis y menos lo dia del seu casament.

DOLORS.—Pobre filla meva. (*Plorant.*)

JOAN.—Fora capás de tenir un atach.

FRAN.—(*Probant de dir alguna cosa.*) Calma, calma.

DOLORS.—(*Plorant.*) Tens rahó! Que soch desgraciada. Me sembla que 'm desmayaré.

JOAN.—Ah! no. No pas are; no compliquis mes la situació; ja estém prou amohinats.

FRAN.—Vaja, vaja no perdém lo temps.

JOAN.—Quina boda!

DOLORS.—Pero no puch deixar l' Antonieta á las mans d' aquest home.

JOAN.—No, pero esperat.

DOLORS.—¿Qué, vols que m' esperi?

JOAN.—Si jo mateix no ho sé, pero en fi; pensém..... busquem un medi.

FRAN.—Calma! Calma!

DOLORS.—(*A Joan.*) Tu 'n tens la culpa.

JOAN.—Que jo tinch la culpa de que 'l meu gendre l' hagi mossegat un gos rabiós?

DOLORS.—Tu vas volguer aquest casament!

JOAN.—Jo!

DOLORS.—Sí, tú.

JOAN.—Aixó ja passa de mida. Es á dir que...

DOLORS.—Val més que callis.

JOAN.—Calla tú, si vols.

FRAN.—(*Conciliantlos.*) Vamos, vamos.

TOTS TRES.—Ah! Ah! Ah!

FRAN.—(*Ab energia.*) Voléu ferme 'l favor de deixarme dir una paraula?

DOLORS.—Digui.

FRAN.—Encare no s' ha perdut res.

JOAN.—Qué?

FRAN.—Aném per parts.

JOAN.—Digas, digas. (*Ab impaciencia.*)

FRAN.—Lo teu gendre va ser mossegat...

DOLORS.—Digui.

FRAN.—Mossegat per un gos...

JOAN.—Al grà, al grà.

FRAN.—No al grà. A la cuixa 'l van mossegar,

JOAN.—Bueno, home, bueno. Ves seguint.

FRAN.—Per un gos rabiós... Donchs lo teu gendre, es ó será rabiós.

JOAN.—Si era per dirnos aixó, ja ho sabiam!

FRAN.—No era aixó, lo que jo volia dir...

DOLORS.—Digas donchs, d' nna vegada.

FRAN.—Lo teu gendre 's troba en lo periodo del'incubació; per lo tant, te encare dos dias y dos nits.

DOLORS.—Dos nits!!! aixó may.

JOAN.—(A Francisco.) Y bé, que vols dir ab aixó?

FRAN.—No tenim temps que perdre; aquí aprop hi ha 'l parque, per lo tant, tenim l' Institut del doctor Ferrán y s' ha de fer inocular.

DOLORS.—Inoculat ó no, avants de sis mesos no veurá la meva filla.

FRAN.—Senyora! 'Ls progresos de la ciencia poden molt.

DOLORS.—I a ciencia, quina bròma?

JOAN.—Vaja, Francisco, sériament; hi creus tú ab lo procediment de las inoculacions del Dr. Ferrán?

FRAN.—Jo...

JOAN.—Si á tú t' hagués mossegat un gos rabiós, qué farías?

FRAN.—Si á mi m' hagués mossegat un gos y sapigués qu' era rabiós no insistiria ni m' oposaria á ferme inocular.

JOAN.—Donchs aixis hem de portarlo al institut del parque però... cóm dirli.

DOLORS.—Ja li diré jo.

JOAN.—No vull que t'hi fiquis tu; qui sab com li dirias y aquí es lo cas de dirli de una certa manera... en fi, ferli comprendre qu' es rabiós.

FRAN.—No, home, no. Hidrófobo.

JOAN.—Que no es lo mateix?

FRAN.—Si, pero á un home no se li pot dir sense més ni més, vosté es rabiós. Pero en un cas desesperat se li pot dir hidrófobo.

JOAN.—Com t' agradi més rabiós ó hidrofobo.....

FRAN.—Si voléu ja me 'ní encarregaré jo.

JOAN.—(Donantli la mà.) Gracias.

FRAN.—Crech que no farías mal fet de telefonar al institut del parque á veure si fa 28 dias van portarhi un gos rabiós que 's deya Xelin; la carta ja ho diu, pero 'm sembla que no sería

mal aquesta seguretat y además tenint lo teléfono...

DOLORS.—També 's podria mirar si á l' escaleta que viu aquesta que t' ha escrit la carta hi ha un teléfono.

JOAN.—Teniu rahó; me 'n hi vaig, donya... donya....

FRAN.—Petra Farriols, carrer de l' Amargós.

JOAN.—Petra... deu ser alguna cuynera; me'n vaig á telefonar. (*Surt.*)

ESCENA V

DOLORS y FRANCISCO

DOLORS.—Ja ho veu, senyor Francisco, quin dia! quin casament. (*Plorant*)

FRAN.—(*Consolantla.*) Que vol ferhi, qui sab...

DOLORS.—Deu meu! doneume forsa!

FRAN.—(*Sempre consolantla.*) Pero, dona.....

DOLORS.—Soch molt desgraciada!

FRAN.—Si be es veritat qu' aquest contratemps.....

DOLORS.—Y ara! d' aixó 'n diu un contratemps?

FRAN.—Vull dir una contrarietat.

DOLORS.—Una contrarietat! Haver introduhit á casa meva un rabiós y per mes pega casarlo ab la meva filla.

FRAN.—I.a ciencia pot molt...

(*Al dir aixó veu á Emilio que entra y fa un salt endarrera y la senyora al veurel s' amaga detrás de un silló.*)

ESCENA VI

DITS y EMILIO que entra fent un badall; després JOAN

DOLORS.—(*Espantada*) Jesus de... (*Apart*) y quina boca mes oberta; potsé 'ns mossegará.

EMILIO.—(*Acostantshi per ferli una abraçada*) Que té, mamá?

DOLORS.—No t' acostis, no 'm toquis.

EMILIO.—(*Extranyat á Francisco.*) Que te?

FRAN.—No 'm fassi cas; acaba de tenir un atach de nervis.

EMILIO.—Pobre mamá!... Que no 's troba be?

DOLORS.—(Apart.) Li faig llástima; aixó trenca 'l cor

FRAN.—Encara li dura; no t' hi capfiquis.

JOAN.—(Entra distret.) Aquest dimoni de centro que no contestan may. Potser he cridat 20 vegadas: Centro. Centro. (Veyent a l' Emilio que vol donarli la ma y fent un salt en darrera de una cadira.) Ah!

EMILIO.—(Apart.) Aixó ja es massa (Alt.) Qué 'ls hi succeheix!

JOAN.—Es que... Es que.

EMILIO.—L' esca es per encendre.

JOAN.—Es que aquell calaix que 't deya m' ha caygut als peus y com que tinch ulls de poll...

EMILIO.—(Apart.) Qué deuhem tenir que s' están darre-ra las cadiras d' aqueixa manera.

FRAN.—(Sense moures del puesto.) Qué pensan fer aquesta tarde?

EMILIO.—Aquest. ... (Apart.) Ah, si? donchs jo també n' agafaré una (Agafa una cadira y 's posa en la mateixa posició que 'ls demés.) (Alt.) Aquesta tarde anar á passejar en cotxe y arribarse fins á Miramar.

FRAN.—Aixó es molt ordinari.

DOLORS.—Ja no s' acostuma?

JOAN.—A Miramar... Oh! Oh! Oh!

EMILIO.—Que no s' acostuma?

DOLORS.—No hi van mes que las criadas á Miramar lo dia del seu casament: no vull que la meva filla..

EMILIO.—Be donchs, ahont volen anar?

FRAN.—A veure algun museo.

EMILIO.—Un museo?

FRAN.—O be un establiment d' utilitat pública... l' Institut del parque del Dr. Ferrán; te, vetanaquí un.

DOLORS Y JOAN.—Si, si; te rahó; l' Institut Ferrán.

EMILIO.—Y ara! (Ab extranyesa)

FRAN.—Es molt curiós.

JOAN.—Y molt interessant.

EMILIO.—Vaja, 's veu qu' están de broma.

DOLORS.—Qu' ha d' esser broma!

EMILIO.—Un casament al Institut del Parque... seria una ridiculés.

FRAN.—La ciencia may es ridícul.

EMILIO.—La ciencia may es ridícul .. pero un casament y la ciencia fan dos, y després, quinas vistas mes bonicas per oferir á una desposada... tants gossos y animals rabiosos... sense pensar qu' s' hi pot correr perill... Pobreta!... Si algun de aquells animals... li des la gana... de ¡jam!
(*Obra la boca com qui fa actitud de mossegar.*)

TOTS TRES.—(*Espantats.*) Ah!

DOLORS.—No son los animals que 'm fan por.

FRAN.—(*Fent signo á Dolores.*) Sit, sit.

JOAN.—(*Fent la mateix*) Sit, sit.

EMILIO.—(*Espantat y estranyat.*) Que 'ls hi agafa?
(*Se sent la campaneta del teléfono.*)

JOAN.—(*Com que 's tregués un pes de sobra.*) Lo teléfono.

DOLORS.—Ja hi vaig.

JOAN.—No 't molestis.

DOLORS.—(*Apart.*) Gracias; també vull escaparme jo d' aquí. (*Se dirigeixen tots dos á la mateixa porta y no poden passar.*)

DOLORS.—(*Fregantse l'espatlla que s' hi haurá dat un cop.*) Paciència.

EMILIO.—(*Acostantse.*) S' ha fet mal?

DOLORS.—No 'm toquis. (*Surt per la porta del costat.*)

ESCENA VII

FRANCISCO y EMILIO

EMILIO.—Si no fos indiscreció voldria demanarli lo que tenian are fa poch; com tots s' estavan darre-
ra las cadiras?

FRAN.—Lo que... lo que, ja li explicaré... sab, un dia de casament pensavam divertirnos... y haviam pensat jugar als quatre cantons.

EMILIO.—Als quatre cantons!

FRAN.—Si. (*Apart.*) Me sembla que no l' hi convensut.

EMILIO.—A la edat de vostés, y després d' haver tingut un atach de nervis y tenir ulls de poll, potser es per pahir lo dinar; y diguim, vosté, que coneix la familia de mes temps que jo, sab si te gayre sovint atáchs de nervis la meva sogra?

FRAN.—No ho crech

EMILIO.—Millor, millor... y... lo meu sogre, te gayres ulls de poll?

FRAN.—Aixó dels ulls de poll...

EMILIO.—Si, ab angüents se curan.

FRAN.—(*Donantse un cop al front.*) Tinch una idea.

EMILIO.—Que li agafa are? (*Apart*) Me sembla que tam bé te alguna cosa aquest. Fa una fatxa molt estranya desde un rato.

FRAN.—No fa gayre quan li he parlat del Dr. Ferran, li ha estrenyat molt; no es vritat?

EMILIO.—Es clar que si.

FRAN.—Ja m' ho figuro.

EMILIO.—Ah! (*Apart*) Te ideas molt bestias, pero al menos ho reconeix.

FRAN.—Vaja, fassis lo cárrech que aquesta visita es necessaria. Escoltim bé. (*Apart.*) Dintre una hora si estima la seva dona 's farà inocular... (*Alt.*) La seva dona fa 28 dias la va mossegar un gos rabiós.

EMILIO.—Qué? Recristo, qué diu are? Qu' es boig? (*Se deixa caure sobre un silló.*)

FRAN.—(*Apart.*) Aixó ja m'ho afiguraba. (*Alt.*) Home, home, no 's deixi abatre y no esperi que 'l mosseguin á vosté.

EMILIO.—(*Que no l' ha sentit.*) Aixó no te nom! Casarse ab una noya rabiosa... Ah! no, no. (*Desesperat.*) Ja comprench que me la dessin... Primer habian fet mala cara y no ho volian, ¡com que no tinch diners!... y després tot d' un cop, té, aquí la tens; me la donan y durant tot aquest temps... jam. (*Fent com qui mossega.*) Es clar, aixis no van mirarse gayre en donármela pensant qu' ella te molts quartos... Una noya rabiosa es molt dificil casarla y té, me la donan á mi.

FRAN.—Bé, pero, qué 's figura?

EMILIO.—No 'm figuro res, desgraciadament... Vaya una familia! quins pillos!

FRAN.—No 's propassi, veurá ..

EMILIO.—Que no 'm propassi...? Si aixó no té califica-tiu, després de casat que á un li diguin: sabs la teva dona?... donchs, jam... Pocas vergonyas! Vaya una manera de fer...

FRAN.—(*No estant may segú, puig se figura que 'l mossegat es l' Emilio.*) Escolti, home, escolti.

EMILIO. — Que vol qu' escolti... Si aixó hagués suceehit ahir, pero després de 28 dias... ¡Grans bandidos!

FRAN.—Ah, si s' ho pren aixis...

EMILIO.—Donchs com vol que ho prengui? Are si que 'm fa riure! Ah, no, aquesta es massa grossa! Pero al menos estich avisat. (*Fa com qui vol anarsen.*)

FRAN.—Que va á fer?

EMILIO. —Que vaig á fer? Agafar lo meu barret y 'l bastó y anarmen. Ja pot comprendre que ab semblants condicions, renuncio á la meva nit de nuvis.

FRAN.—No ho fassi pas.

EMILIO —No, si coneix, esperaré qu' ella 'm... (*Fent com qui mossega*) Deu li pagui.

FRAN.—Pero, si la van inocular.

EMILIO.—Aixis ella sab...

FRAN.—No.

EMILIO.—Com que no?

FRAN.—La van fer dormir ab un narcótich ab l' excusa d' arrencarli un caixal. (*A part.*) No sé com sortirnem.

EMILIO.—Millor per ella... pobre xicota... ¡Pero jo no puch ferhi més, no n' estich massa segur, me sembla que cada vegada que 'm faria un petó... jam!... no, no, aixó es horrorós. (*Surt.*)

FRAN.—Ecolti, home fassi 'l favor. (*Li va al detrás pero al moment entra Joan y la Dolores.*)

ESCENA VIII

FRANCISCO, JOAN y DOLORS

JOAN.—Després de mitja hora de picar, m' han dit qu' al Institut del parque varen portarhi fa 28 dias, divuit gossos rabiosos que tots se deyan Xelín.

DOLORS.—Ja no se 'n pot duptar.

JOAN.—Hi demanat la comunicació ab una cotxeria qu' hi ha á l' escaleta ahont viu aquesta tal Petra Farriols. (*A Francisco*) Ja li has parlat? (*Francisco fa signo afirmatiu.*) Qué t' ha dit?

FRAN.—M' ha dit... m' ha dit... qué..

ESCENA IX

DITS, mes ANTONIETA ab un matiné y al véurela, fant un signo com per fer veurer que no parlavan de res.

ANT.—Mamá, no trobo 'l cos del meu vestit blau

DOLORS.—Es dintre 'l teu armari...

JOAN.—(Abrassant á l' Antonieta.) Pobre noya!

DOLORS.—(Fent lo mateix.) Pobre filla meva!

ANT.—Vaja, mamá, no ploris!...

DOLORS.—(A Antonieta confidencialment.) Digas, filla meva...

JOAN.—(A Francisco.) Aixó 'm trastorna. (Joan y Francisco continuan parlant en veu baixa.)

DOLORS.—(A la seva filla.) Digas, no t' ha fet cap petó lo teu marit?

ANT.—Si, mamá; quant hem torna de l' Iglesia aquest dematí, tothom me 'n feya... No haguera faltat mes qu' ell...

DOLORS.—Parlam ab franquesa. T' ha abrassat.. pero no ha anat massa depressa... no s' ha pas tirat sobre tu...

ANN.—Oh! mamá.

DOLORS.—Vull dirte... sabs. . hi ha homens que quan abrassan á una dona semblan salvatjes... sembla que vulguin mossegar... y á vegadas n' hi ha que mossegan... no t' ha pas mossegat...

ANT.—(Que no comprén) No, mamá, no es la seva manera de fer y...

DOLORS.—(Apart.) Respiro!!!

ANT.—Es tant dolc, tant bo, tant amable, tant simpá-tich, tant agradable y tant...

DOLORS.—(Apart ab dolor.) Bé, bé, bé. Aixó es horrible, pero vamos, si l' inoculació va bé.... (A Antonieta.) Ves á posarte 'l teu cos blau. Es dir, que no t' ha... (Fent signo de mossegar.)

ANT.—(Apart.) Qu' están estranys avuy.

DOLORS.—Ves á posarte 'l cós, filla meva. .

JOAN.—Ves á posarte 'l cos, Antonieta, ves.

FRAN.—Ves á posarte 'l cos, nena.

ANT.—Ja hi vaig, papá; bueno, mamá.(Apart.) Que dimoni deuhén tenir?

ESCENA X

FRANCISCO, DOLORES y JOAN se quedan un ratet sense dir res y s' aixugan los ulls. FRANCISCO 'ls va á trobar.

JOAN.—Y tornant al meu gendre... qué t' ha dit?

FRAN.—M' ha dit...

DOLORS.—Si, home, sí, cóm ho ha prés?

FRAN.—Per la cua...

JOAN.—Pero 's vol inoculará?

FRAN.—No m' ha dit que no... pero... no está gayre decidit.

JOAN.—Es que si no 's decideix 'ns guardém la filla.

DOLORS.—En aixó farás molt bé... Pero... ahont ha anat?... Es capás d' haber anat á trobar á l' Antonieta.

FRAN.—Ja 'ls hi puch assegurar que no!

DOLORS.—Vol dir?

FRAN.—N' estich segur. Figureuse que hi tingut una idea y li he dit que l' Antonieta habia sigut mossegada per un gos fa 28 dias (*Rihent.*) Y s' ho ha cregut.

JOAN.—Aixó li has dit?

FRAN.—(*Rihent ab ayre estúpit*) Sí.

DOLORS.—Vosté ha dit aixó?

JOAN.—Qu' has perdut lo cap?

DOLORS.—Voste s' ha tornat boig! No faltaba mes qu' aquesta.

FRAN.—Figúrinse...

DOLORS.—N' hi vist de bunyols en la meva vida, pero may cap com aquest.

JOAN.—(*Alsant las espatllas.*) Es ridícul! y be qué t' ha dit?

FRAN.—De cop y volta se 'n volia anar....

DOLORS.—Just y anirá dihent que la nostra filla ¡jam! May habia vist ideas tan estúpidas.

JOAN.—Te rahó. Aixó es estúpit.

FRAN.—Al últim me fareu...

JOAN.—Calla... calla: aixó es animal.

FRAN.—(*Ab energia.*) Que no podré enrahonar?

ESCENA XI

DITS mes EMILIO que quan lo veuhen entrar tots prenen una posició ridícula y s' amagan darrera las cadiras.

EMILIO.—(*Apart*) Encara dura... (*Alt.*) Dispensim, si 'ls destorbo (*Dirigintse al seu sogre.*) Aquí te la seva corbata; no li vull deure res...

DOLORS.—Fes lo favor, Emilio...

EMILIO.—A vostès .. deixim en pau.

JOAN.—Tinch que parlarte.

DOLORS.—Jo també.

EMILIO.—Es inútil (*Se dirigeix prop la porta per surtir.*)

DOLORS.—(*Posantse devant la porta*) No sortirás.

EMILIO.—No faltaria mes qu' aqueixa. (*Apart.*) De segur que 'm mossega. Deu ser ella qui va mossegar á l' Antonieta. (*A Joan.*) Fins are m' havian fet fástich, pero are ..

JOAN.—Vols callar.

DOLORS.—Retirarás aquestas paraulas.

EMILIO.—Jo no retiro res .. O per millor dir, si, soch jo qui 's retira.

DOLORS.—No 'm fassis sortir de tino!

EMILIO.—(*Ab despreci y mofantscn.*) Aneu tots al dimoni.

JOAN.—Calla...

FRAN.—Aixó va massa lluny!

EMILIO.—(*A Francisco.*) Fiquis en lo que 'l demanin y calli.

DOLORS.—(*Cridant.*) Ah! Ah! Ah!

(*Aquí tots cridan y cap s' enten; tumulto indescriptible; pero callan al veure entrar á l' Antonieta.*)

ESCENA XII

DITS y ANTONIETA

ANT.—Qué tenian? (*Dolors qu' está al seu costat, li posa una cadira al devant.*)

FRAN.—Res, parlavam de política.

ANT.—(*Acostantse á Emilio.*) Avuy precisament, vaya una idea

DOLORS.—(*Apart.*) Sembla que 'm cremin.

ANT.—(*Apart.*) Quinas caras! (*Agafa una ma del Emilio y tots los miran fixament ab senyals de molta inquietut; ella vol ferli un petó á la ma*)

JOAN.—(*Tossint.*) Jen, jem. (*Deixa la ma.*)

JOAN Y DOLORS.—Respiro. (*Se sent lo teléfono.*)

DOLORS.—'L teléfono. (*A Joan.*) Veshi.

JOAN.—Veshi tu.

DOLORS.—No vull anarhi. (*Apart.*) No 'm convé perdrels de vista.

JOAN.—(*A Francisco.*) Veshi tu, Francisco.

FRAN.—Vols que jo...

JOAN.—Si, si.

FRAN.—Bueno, bueno, ja hi vaig. (*Se 'n va.*)

DOLORS.—(*A la seva filla.*) Antonieta, ves á buscarme 'meu mocador de mocar; es al teu cuarto.

ANT.—Bueno, mamá. (*Apart.*) 'M despatxan; de segú que hi ha alguna cosa. (*Se 'n va.*)

ESCENA XIII

DITS, menós ANTONIETA

JOAN.—Emilio. .

DOLORS.—Escolta...

EMILIO.—D. Joan...

JOAN.—Escoltam, y no interrompeixis.

DOLORS.—Primer que tot has de saber, que tot lo que t' ha dit aquell ximple, (*Senyalant la porta per ahont ha surtit en Francisco.*) es mentida.

JOAN.—(*Ab energia.*) Rementida.

EMILIO.—(*Extranyat*) No comprench ab quin interés...

DOLORS.—(*Interrumpint.*) Ho havia fet ab l' interés de ferte inocular... Com sembla que no ho volías?

JOAN.—M' estimaria més no tenirt'ho que dir; pero las circunstancias ab que 't trobas... Tu vas ser mossegat.

EMILIO.—Mossegat jo?...

DOLORS.—Per un gos, que desgraciadament era...

EMILIO.—Jo rabiós!... Aixó es lo colmo! Quin final!....
Pero, quí 'ls hi ha dat aquesta noticia?

JOAN.—Qui 'ns l' ha dada?... Tè, llegeix. (*Li dona la carta.*)

EMILIO.—Si es lletra de la Tuyetas.

DOLORS.—Qui es la Tuyetas?... Suposo que no voldràs ferme creure qu' es lo monument de Colón.

EMILIO.—La Tuyetas... cosas antigüas.. No m' ho tirarán pas en cara, eh?... 'm va escriure. (*Busca la carta per totes las butxacas y va llegint la carta.*)

...por al intares que la tiene á su ija de oste... le yago saber... Poca vergonya... Ahont hi ficat aquesta carta... rabiojo... Aixó es lo colmo. Y jo que m' havia figurat que era una ximple sense malas intencions. (*Dirigintse á la sogra.*) Tingui, aquí te la carta que 'm va enviar. (*Li dona la carta.*)

DOLORS.—(*Llegint.*) «Me daras noticias de tu notcha de bodas»... y bodas escrit ab H. (*Rient*)

JOAN.—Si fos per un enterro, ja 's podrian aprofitar las atxas.

EMILIO.—No sab gayre de ortografia.

ESCENA XIV

DITS mes FRANCISCO

FRAN.—Acabo de tenir una conversació telefónica per medi de la cotxeria ab donya Petra Farriols.

DOLORS.—Ah! y qué?...

FRAN.—Es la dona del porter del núm. 20 del carrer de l' Amargós. Y m' ha dit que no coneixia al tal Emilio Riera y segons m' ha dit no sab llegir ni escriure.

EMILIO.—Una portera!... Es la mare de la Tuyetas y ella per fer aquesta burricada ha pres lo seu nom.

JOAN.—Estimat gendre, 't perdono.

DOLORS.—Si, fill meu, 't perdoném.

EMILIO.—Jo soch qui 'ls perdono.

DOLORS.—Tu... fes lo favor de distingir...

FRAN.—Ni 'ls uns ni 'ls altres ne teniu la culpa.

DOLORS.—Te rahó, Sr Francisco... vosté es qui la te.

EMILIO.—Si senyor, vosté la te.

JOAN.—Es veritat, calla.

FRAN.—Bueno, bueno. *Hay que comprimirse.*

ESCENA ÚLTIMA

DITS mes ANTONIETA

ANT.—(*Entrant.*) Manià, no trobo 'l seu mocador.

DOLORS.—No hi fa res.

EMILIO.—(*Apart mirant á Antonieta.*) Y pensar que no fa gayre... (*Agafala per la cintura.*) Estimadeta meva. Xateta, m' estimas? Doneta meva, vols ferme una abrassada.

ANT.—(*Ab un suspir.*) Que si vull... (*S' abrassan.*)

FRAN.—Aixó ja no es amor, aixó es.....

JOAN.—..... Calla d' una vegada!

TELO MOLT RAPIT

